

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4899/2018
06.02.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Биљане Драгојевић, председника већа, Весне Субић, Јелице Бојанић Керкез, Слађане Накић Момировић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милан Латинковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Новом Саду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1316/17 од 08.11.2017. године, у седници већа одржаној 06.02.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж 1316/17 од 08.11.2017. године у преиначујућем делу става првог изреке и **ОБАВЕЗУЈЕ** тужена Република Србија да тужиоцу АА из ..., на име накнаде нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе, исплати износ од још 200.000,00 динара (укупно 300.000,00 динара), са законском затезном каматом почев од 07.03.2017. године до исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

У преосталом делу се ревизија тужиоца **ОДБИЈА**, као неоснована.

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1316/17 од 08.11.2017. године, у потврђујућем делу става првог изреке, као о изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж 1316/17 од 08.11.2017. године у потврђујућем делу става првог изреке.

Образложење

Пресудом Основног суда у Новом Саду П 4987/16 од 07.03.2017.године, ставом првим изреке, тужбени захтев је делимично усвојен па је обавезана тужена да тужиоцу, на име накнаде нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе у трајању од 96 дана, исплати износ од 576.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом другим изреке одбијен је, као неоснован, део тужбеног захтева преко досуђеног, а до траженог износа од 768.000,00 динара на име нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе

са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке тужилац је ослобођен плаћања судских такси. Ставом четвртим изреке обавезана је тужена да тужиоцу, на име трошкова поступка, исплати износ од 39.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж 1316/17 од 08.11.2017. године, преиначена је првостепена пресуда тако што је тужена обавезана да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе исплати износ од 100.000,00 динара (уместо износа од 576.000,00 динара), и на име накнаде трошкова поступка износ од 27.000,00 динара (уместо износа од 39.000,00 динара), док је одбијен део тужбеног захтева на име накнаде нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе преко досуђеног износа и захтев тужиоца за исплату законске затезне камате на досуђени износ накнаде трошкова поступка за период од пресуђења до извршности. У преосталом побијаном непреиначеном делу првостепена пресуда је потврђена. Ставом другим изреке обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 12.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену ревизију је благовремено изјавио тужилац, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у преиначујућем делу, у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија делимично основана.

У спроведеном поступку нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Вишег суда у Новом Саду Кпп 153/15 од 30.10.2015. године, тужиоцу је одређен притвор на основу члана 211. став 1. тач. 2. и 3. ЗКП који се рачуна од 29.10.2015. године. Више јавно тужилаштво у Новом Саду покренуло је истражни поступак према тужиоцу дана 30.10.2015. године због сумње да је извршио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ. Истрага је обустављена наредбом Вишег јавног тужилаштва од 01.02.2016. године па је Виши суд у Новом Саду решењем Кпп 153/15 од 01.02.2016. године укинуо притвор тужиоцу. Тужилац је био у притвору 96 дана. У новинама „ББ“, „ВВ“ и „ГГ“ објављено је тужиочево име, презиме, слика и информација да је ухапшен са килограмом хероина, што је довело до тога да су га избегавали другови и комшије, а вереница оставила. Постао је депресиван. Обраћао се психијатру у више наврата, а и данас користи преписану терапију. Осуђиван је 2005. године на условну казну затвора, а 2006. и 2012. године на казну затвора. Рођен је ... године.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, основано се ревизијом тужиоца оспорава висина досуђене накнаде због неоснованог лишења слободе јер је Врховни касациони суд нашао да је другостепени суд овај износ прениско одмерио.

По оцени Врховног касационог суда, побијана пресуда у делу којим је одбијен захтев тужиоца за накнаду нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе преко досуђених 100.000,00 динара, а до износа од 300.000,00 динара, заснована је на погрешној примени материјалног права, и то одредби члана 200. Закона о облигационим односима.

Висина новчане накнаде за нематеријалну штету утврђује се у смислу одредбе члана 200. став 2. Закона о облигационим односима. Накнада нематеријалне штете у смислу наведене законске одредбе има за циљ материјалну сатисфакцију због повреде Уставом заштићених слободе и права личности. Духовни болови због повреде слободе и права личности представљају јединствен вид штете која обухвата све штетне последице нематеријалне штете везане за личност оштећеног проистекле из неоснованог лишења слободе. Накнаду штете суд одмерава узимајући у обзир све објективне и субјективне околности као што су дужина трајања лишења слободе, тежина и природа кривичног дела која је оштећеном стављена на терет, углед који је оштећени уживао у својој животној и радној средини, животно доба оштећеног у време лишења слободе, породично стање и занимање и други чиниоци који су у конкретном случају утицали на природу, тежину и трајање психичких болова изазваних лишењем слободе.

Имајући у виду све утврђене околности релевантне за одмеравање висине накнаде предметне штете, Врховни касациони суд налази да накнада штете тужиоцу у висини од још 200.000,00 динара, уз првостепеном пресудом досуђених 100.000,00 динара, укупно 300.000,00 динара, одговара околностима случаја и сврси ради које се новчана накнада нематеријалне штете досуђује.

На основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке.

Тражени износ накнаде нематеријалне штете преко укупно досуђених 300.000,00 динара, а до првостепеном пресудом досуђених 576.000,00 динара превисоко је одмерен, па је Врховни касациони суд, имајући у виду критеријуме за одређивање висине правичне накнаде, ревизију тужиоца у преосталом делу одбио као неосновану. Тужилац није ревизијом побијао одлуку о трошковима поступка, нити је тражио трошкове за састав ревизије, па није било услова за њену оцену или корекцију.

Имајући у виду наведено, одлучено је као у ставу другом изреке, на основу члана 414. ЗПП.

Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...55/14), утврдио да нису испуњени услови за одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против потврђујућег дела побијане пресуде, као изузетно дозвољеној.

Одредбом чл. 404. став 1. ЗПП прописано је да је ревизија изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или

правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија).

По оцени Врховног касационог суда, у овој парници нису испуњени услови за изузетну дозвољеност ревизије из одредбе члана 404. став 1. ЗПП јер није потребно ново тумачење права, нити постоји неуједначена судска праксе. Због тога је одлучено као у ставу трећем изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије тужиоца изјављене против потврђујућег дела побијане пресуде применом члана 410. став 2. тачка 5. у вези члана 403. став 3. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Према члану 403. став 3. ЗПП ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у овој правној ствари поднета је 24.05.2016. године. Побијана другостепена пресуда донета је 08.11.2017. године. Вредност предмета спора побијаног дела износи 192.000,00 динара (1 евро = 122,7650 динара). Како вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, то ревизија тужиоца није дозвољена.

На основу члана 413. ЗПП одлучено је као у ставу четвртом изреке.

**Председник већа – судија
Биљана Драгојевић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић